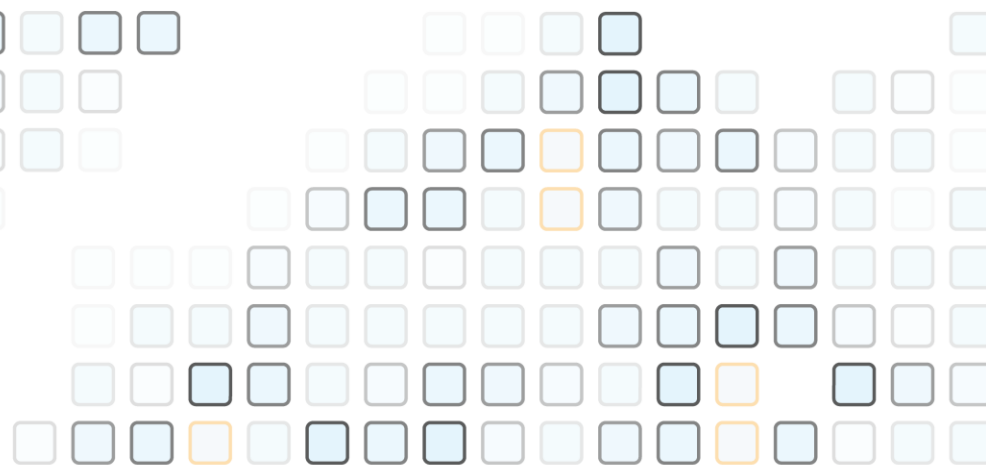

IS/STAG
is-stag.zcu.cz

Digitalizace křížem krážem

Tomáš Kotouč

Úvodem

- Byl jsem požádán o tuto úvodní přednášku.
- Je to náročné tolik informací a myšlenek shrnout do 15 minut.
- Kdybych měl 2 hodiny, bylo by to daleko - daleko - daleko snazší.

- Já se tedy pokusím shrnout, co nás v digitalizaci následující léta čeká a z toho vyplývající nároky na VŠ:
 - na management IT,
 - ale zejména management školy.

- Na mnohé navážou další přednášející.

Co je to digitalizace?

- Každý si asi pod pojmem „digitalizace“ představí něco jiného.
- Dost lidí si ale řekne, že to je problém jen „IT‘áků“.
- A tak, jak jsme tu před rokem s Honzou Kolouchem říkali o Kybernetické bezpečnosti, i zde je „IT“ až na druhém místě, protože digitalizace v organizaci je předně o procesech, politikách atd., tj. o rozhodnutích, které „IT‘áci“ učinit nemohou.
- IT‘áci až po těchto rozhodnutích učiní: příslušný nákup technologií, propojení na státní i jiné systémy apod. a funkčnost zajistí.
- Z toho také vyplývá, že to bude i o nákladech (počátečních i průběžných).

Občan může volit způsob komunikace

- Jak jsem tu říkal před rokem, stát a EU se snaží nabídnout občanovi možnost jednat s úřadem buď fyzicky nebo elektronicky a **občan si může vybrat**, který způsob zvolí. **Úřad je ten, kdo se musí přizpůsobit. To se týká i VŠ.**
- Jak jsem říkal loni, začalo to eIDAS, kdy již od 1.7.2016 si může občan zvolit, zda dokument úřadu předloží fyzicky (papír) či elektronicky (soubor).
- Stejně tak si občan může zvolit způsob podpisu: fyzický či elektronický. eIDAS ještě umožňuje jednu variantu, když se občan dostatečně přihlásí (ztotožnění vůči NIA), tak není třeba odevzdávaný dokument podepisovat.
- Na začátku roku DIA vydala mobilní aplikaci eDoklady. Od 1.7.2024 si občan může při kontrole Policií zvolit, zda se nechá ověřit plastovým občanským průkazem nebo pomocí eDoklady. Od 1.1.2025 to bude platit pro všechny úřady.
- Od 1.2.2025 bude moci občan odepřít úřadu přinést potvrzení, které by měl získat od jiných úřadů. Úřad si tento údaj má stáhnout ze sdíleného datového fondu.
- Od konce roku 2026 má mít každý občan států EU k dispozici EUDIW a pomocí ní se bude moci ověřovat, dokazovat své údaje i provádět el. podpis zdarma.
- **VŠ je v oblasti studia také úřad (OVM)**, tak to v této oblasti spadá i na nás.

Omezení

- VŠ jsou OVM jen zčásti (oblast studia od přijímacího řízení po vydání diplomu v Bc., Mgr. i Ph.D. typu studia, habilitace a profesorská řízení).
- V jiných činnostech úřad nejsme.
- Ale ani státní úřady a obce nejsou stoprocentně OVM – mají také: jídelny, dopravu atd.
- Nemáme právo přímého (a také bezplatného) ztotožnění uchazečů a studentů vůči IdentitaObcana.cz (NIA).
- Na druhou stranu na nás nespádají také všechny povinnosti, co mají „státní“ OVM, např. zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy:
 - můžeme si vybírat IS i mimo státní katalog,
 - nemusíme námi vyvíjené informační systémy studijní agendy (ISSA) do katalogu hlásit,
 - nemusíme každou modernizaci ISSA nejprve konzultovat s DIA,
 - atd.

NIA, CMS

- Minulý rok jsme se všechny VVŠ napojily jak na IdentitaObcana.cz (NIA), tak i na Centrální místo služeb (CMS).
- To je potřeba pro zvládnutí projektu SDG, ale budeme to potřebovat i pro čtení dalších údajů.

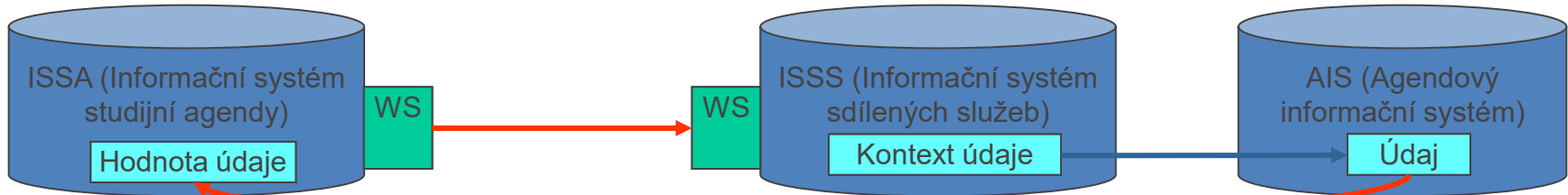
ROB – aktualizace dat ve studijní agendě

- Již 8 VVŠ ověřilo svůj kmen vůči ROB. Další to testují.
- Nepodařilo se ověřit všechny osoby. U Čechů je to buď tím, že přes zadané (chybné) údaje není možné ověřit nebo tím, že pro ty údaje není osoba v ROB jedinečná (0,3%). Cizinců je neověřených daleko více. Většinou ze stejných důvodů. Snad se jich podaří ověřit víc, až se zaregistrují na Cizinecké policii.
- Ke zlepšení ověřování by došlo, kdybychom měli přístup i do evidence obyvatel a tam mohli vyhledávat i přes rodné číslo. Toto oprávnění nám ale ještě MŠMT neposkytlo. Stejně žádáme o právo ověřovat cizince v AISC.
- Pokud se nám do budoucna nepovede ztotožňovat uchazeče přímo přes NIA, tak možná budeme muset zavést zpět evidenci osobních průkazů (občanského průkazu apod.), které jsme s nástupem GDPR zrušili. Pro jednoznačnost.
- Většinou se údaje v našich studijních agendách neliší nebo je možné je z ROB převzít. Co se liší jsou adresy (2 příklady):
 - Trvalá adresa v ROB je v ISSA uvedena jako doručovací (ubytovací stipendium?).
 - V ROB je uvedena jako trvalá adresa ta, kterou má cizinec v ČR.
 - apod.
- Otázkou je, zda hned přebírat adresu DS nebo počkat do novely VŠ zákona.
- Zde je potřeba rozhodnutí vedení, jakým způsobem data o adresách přebírat.

Jak to převzít, abychom správně doručili?

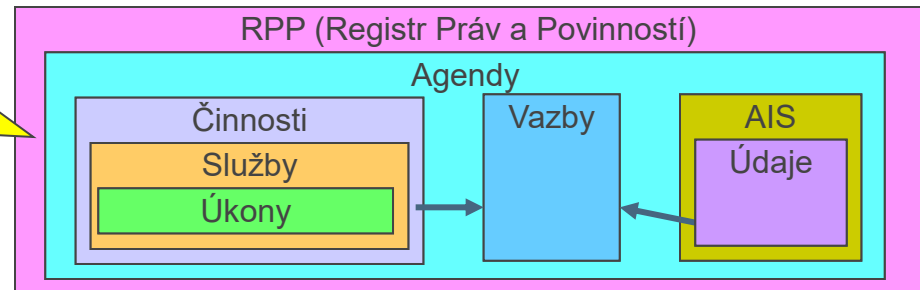
Co je potřeba, abychom se dostali k nějakému údaji?

- 1. Musí existovat AIS, který údaj poskytuje a v ISSS příslušný kontext:

- 2. Musíme (VŠ) mít nastavena přístupová práva k tomuto údaji v RPP.
- Údaj musí být uveden v příslušné agendě RPP:

Např: Agenda A3791 Vysoké školy
Činnost CR44293 Přiznání sociálního stipendia
Služba S44024 Udělení sociálního stipendia
Úkon U172520 Žádost o poskytnutí sociálního stipendia
a údaj v nějaké agendě MPSV

- A námi vykonávaná činnost musí mít vazbu na tento údaj.
- Co je tedy potřeba udělat, abychom se k hodnotě údaje dostali:
 - MPSV údaj o tom, že student má nárok na sociální stipendium musí mít uveden v nějakém svém AIS a v ISSS musí popsán jeho kontext
 - MPSV musí uvést údaj ve své příslušné agendě,
 - MŠMT v agendě A3791 (VŠ) u příslušné činnosti musí provést vazbu na údaj MPSV
 - a MPSV musí tuto vazbu schválit.

Toto zatím není hotovo

Potom si můžeme webovou službou ISSS s uvedením správného kontextu sáhnout pro hodnotu údaje příslušného studenta

Pokud ministerstva nesplnila, nedoléhá na nás zákon č. 12/2020 Sb. ?

- Od 1.2.2025 má platit zásada, že *občan nemá obíhat úřady, aby pro jiný úřad zajistil potvrzení, ale úřad si má od ostatních úřadů údaje opatřit prostřednictvím sdíleného datového fondu.*
- MŠMT a MPSV nám zatím spousty údajů nezpřístupňuje.
- A teď je otázka, zda když přijde 2.2.2025 uchazeč a řekne: „*Já vám maturitní vysvědčení nepřinesu, zajistěte si ho sami*“, zda nám bude stačit se odvolat na §7 zákona o právu na digitální služby, aby nás to vyvinilo?

§ 7

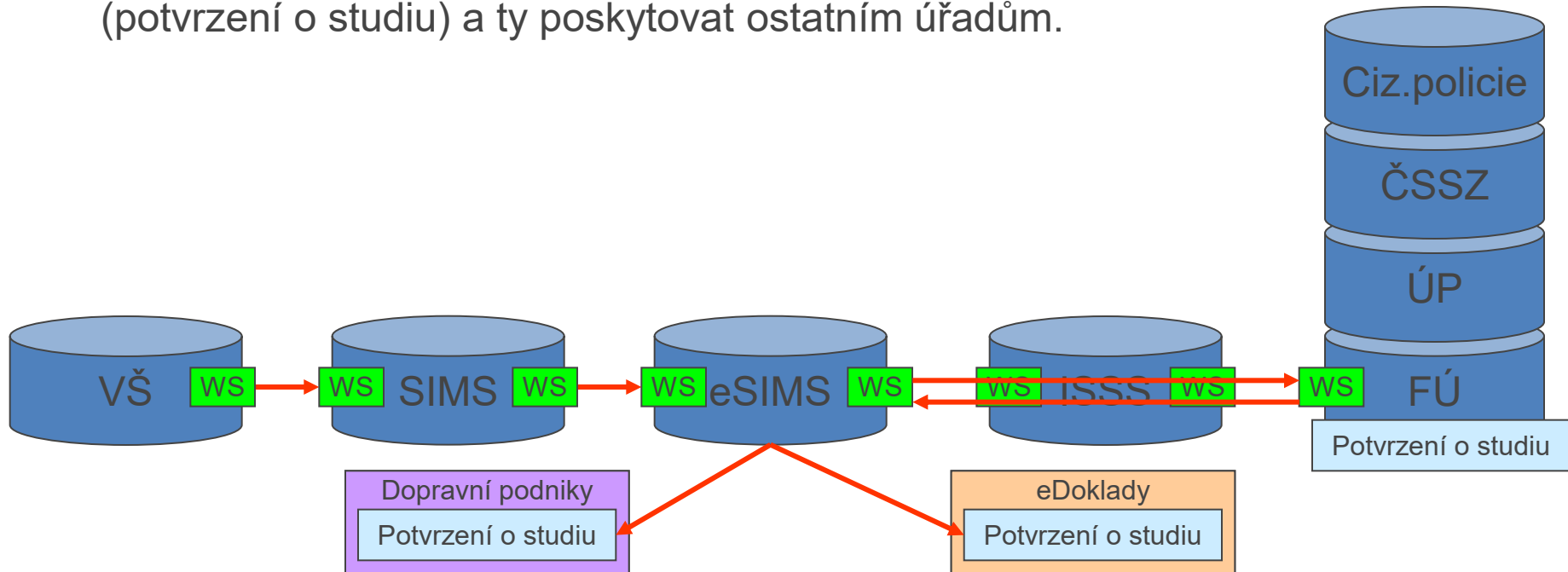
Právo na využívání údajů

(1) Orgán veřejné moci nevyžaduje údaje vedené v základním registru nebo agendovém informačním systému, které jsou mu zpřístupněné pro výkon agendy nebo na základě souhlasu uživatele služby.

- „*Milý uchazeči příslušný údaj nám nebyl dle §7 odst. 1 zákona č. 12/2020 Sb. zpřístupněn a tak je nezbytné, abys nám potvrzení o získání maturitního vysvědčení poskytl sám.*“
- Co když se bude chtít uchazeč soudit?
- Můžeme to svést na MŠMT? Vyhraje příslušný soud?
- Odpovědi chceme po MŠMT.

Potvrzení o studiu - eSIMS

- Student by po 1.2.2025 neměl vyžadovat po VŠ potvrzení, aby ho donesl na jiné úřady typu: FÚ, ÚP, ČSSZ apod. Tyto úřady by si daný údaj měly mít možnost získat prostřednictvím ISSS.
- MŠMT na to připravuje informační systém **eEdu**, který má být ale připravený **až na konci roku 2026** – cca. 2 roky po 1.2.2025.
- Kabinet Úřadu vlády přichází proto s návrhem dočasného systému **eSIMS**, který by ze SIMS měl získávat agregovaná data o studentově studii (potvrzení o studiu) a ty poskytovat ostatním úřadům.

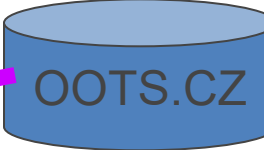

OOTS – přijímání důkazů

- Prvním úkolem je z OOTS získávat data zpřístupněná ztotožněným uživatelem a vyplnit je do formulářů = aby je uživatel nemusel vepisovat.

Webový formulář

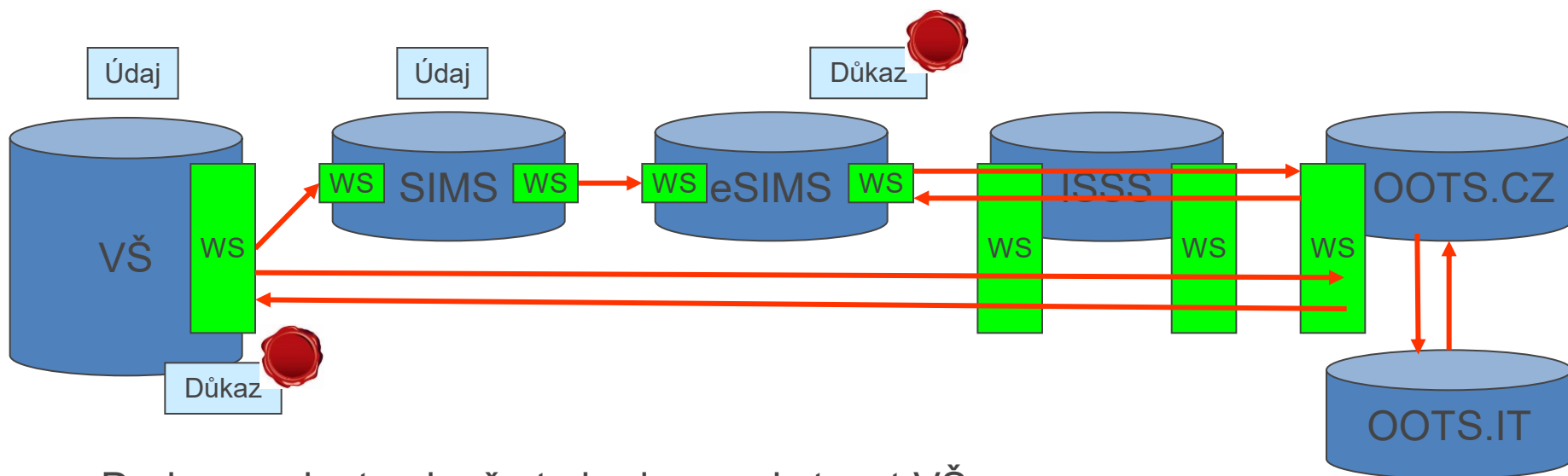
Jméno	<input type="text" value="Silvia"/>	Která organizace má poskytnout tento důkaz
Příjmení	<input type="text" value="Rossi"/>	
Datum narození	<input type="text" value="30.2.2001"/>	
Doklad o zdravotním postižení	<input type="text"/>	<input type="text" value="▼"/>
Velikost bot	<input type="text"/>	
Doklad o středoškolském vzdělání	<input type="text" value="Bologna, 2022"/>	<input type="text" value="▼"/>

- Výměna mezi OOTS.CZ a jinými státy prý již funguje.
- Ale ...**
- Většina států ještě nic neposkytuje.
- OOTS.CZ zatím neumí poskytnout důkazy přímo nám (organizaci).
- Zatím umí poskytnout důkazy jen uživateli a ten by je musel nám do formulářů vyplnit.
- Prý bude programováno v IVQ 2024.

OOTS – poskytování důkazů

- Vysoké školy mají údaje, které by mohly sloužit jako důkazy o studiu a o absolvování občana určitý stupeň terciálního vzdělávání.
- Část těchto důkazů již nyní poskytujeme SIMS.
- Rozhraní na SIMS se má měnit, aby probíhalo častěji a to přes webové služby.
- Je zde tedy možnost jen rozšířit položky předávané na SIMS, ta je poskytnete eSIMS a to bude pro ISSS zdroj důkazů, na který si bude sahat OOTS.CZ.

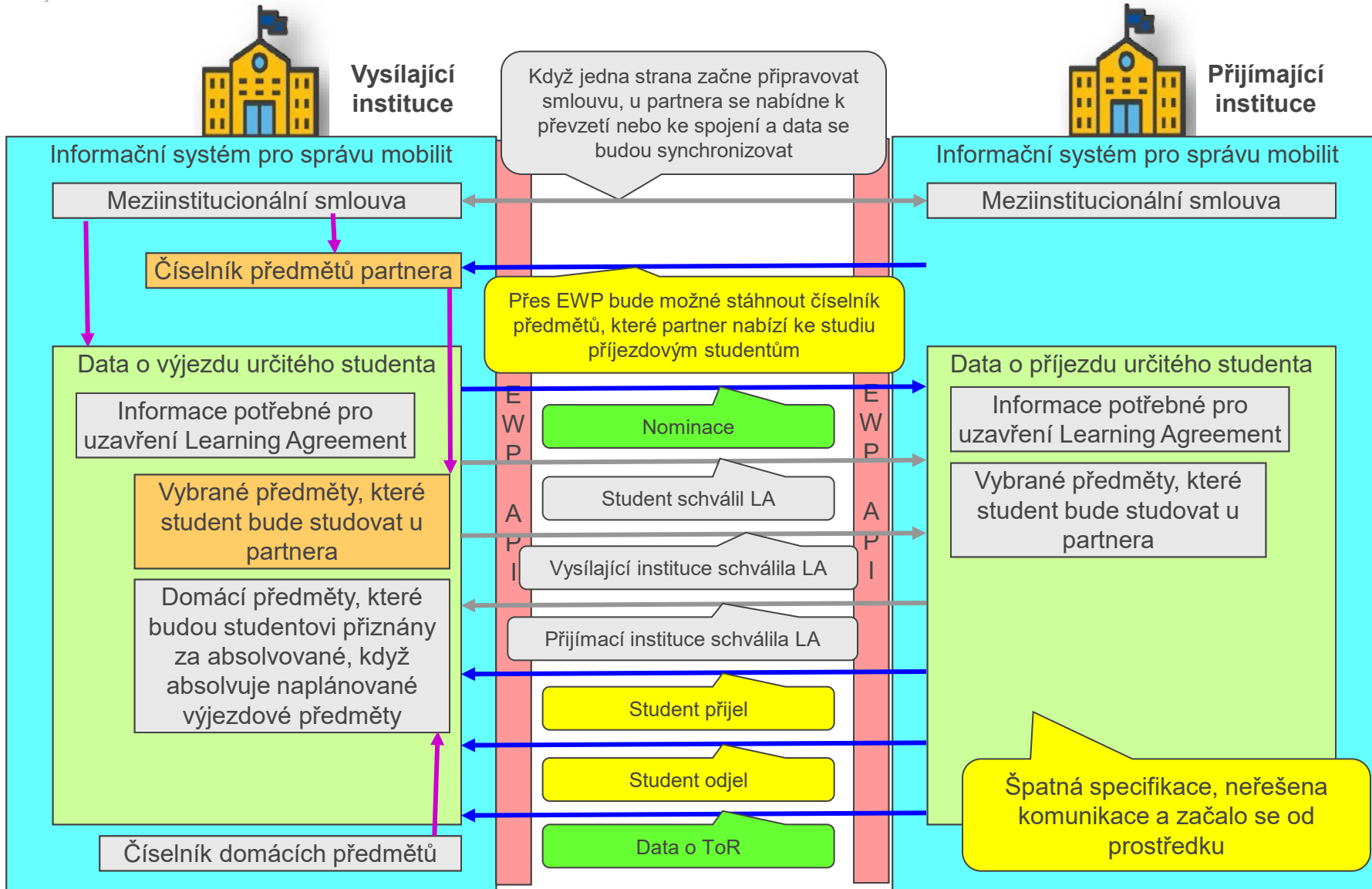
- Druhou variantou je, že to budou poskytovat VŠ
24*7 (365/6) – bez výpadku

To by znamenalo x00.000.000 Kč

eDoklady – od 1.1.2025

- Od 1.1.2025 bude moci student / uchazeč na studijním oddělení místo plastové kartičky občanského průkazu sdělit, že se chce nechat ověřit mobilní aplikací eDoklady. My mu musíme vyhovět.
- Buď bude mít každá studijní referentka mobil s touto aplikací
- nebo:
 - všechny studijní referentky zavedeme na JIP,
 - každá si každý měsíc vytiskne QR kód, který si student načte do aplikace eDoklady
 - a ve webové aplikaci na PC studijní referentky se zobrazí data studenta.
- Toto platí jen tam, kde jsme úřad.
- Např. na koleji se student musí přizpůsobit nám.
- Podrobněji o tom bude mluvit Michal Zámečník.
- Snad přidá i historku, jak se bez peněz a osobních dokladů dá jen s mobilem 4 dny fungovat v zahraničí.

EWP – problémy, pokračování

„Bez papírů“

- Snaha všechny papíry zrušit a všechny dokumenty evidovat pouze elektronicky.
- Nejdále je v tomto zřejmě MUNI.
- Znamená to změnu procesů.
- Znamená to obrovský důraz na zabezpečení uložených souborů.
- Abychom nedopadli jako Benešovská nemocnice nebo ŘSD.
- Také to znamená obrovskou práci se zaměstnanci – jinak si budou „pomocné“ papíry tisknout do nekonečna.
- Without paper.

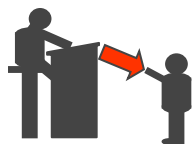
Procesy, motivace

- Dodání „papíru“ nyní mnohdy znamená START nějaké činnosti v úřadu.
- Pokud „papír“ převedeme na elektronický soubor, je třeba změnit proces.
- Např. když diplomant přinesl papírovou VŠKP, sekretářka věděla, že má učinit určité úkony. Teď diplomant uloží VŠKP do ISSA jako soubor a sekretářka se to ani nedoví.

- Pro ten „digitální“ svět je třeba zaměstnance připravovat.
- Na nejmenované fakultě jsou jen dvě studijní referentky.
- Ta první dokáže z ISSA díky hromadné korespondenci vygenerovat, zkontrolovat a připravit 100 rozhodnutí za hodinu.
- Ta druhá rozhodnutí píše ve Wordu. Takže za celý den jich stihne 5.
- Je třeba zaměstnance učit a motivovat.

Chystané změny v doručování od školy studentovi novelou VŠ zákona

VŠ ze zákona vydává jedno rozhodnutí vůči uchazeči a 9 rozhodnutí vůči studentovi

Rozhodnutí o stipendiu, ať kladná, tak i záporná se mohou doručovat prostřednictvím elektronického informačního systému školy

Po novele má přibýt jedno rozhodnutí

Rozhodnutí o (ne)přijetí ke studiu
Rozhodnutí o povolení mimořádného opravného termínu zkoušky
Rozhodnutí povolení opakovat část studia
Rozhodnutí o uznání zkoušek nebo splnění jiných studijních povinností ...
Rozhodnutí o přiznání stipendia
Rozhodnutí o přerušení studia
Rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem ...
Rozhodnutí o ukončení studia v případě nesplnění požadavků ...
Rozhodnutí o disciplinárním přestupku
Rozhodnutí o vyloučení ze studia ... podvodného jednání
Rozhodnutí o přestupu

U těchto čtyř rozhodnutí se záporné rozhodnutí doručuje Českou poštou a kladné může doručovat prostřednictvím elektronického informačního systému školy

U rozhodnutí o přijetí ke studiu kladné rozhodnutí jen když si to uchazeč přeje

Doručování prostřednictvím České pošty

Ostatní rozhodnutí je možné doručovat jen Českou poštou

Doručování prostřednictvím informačního systému školy

Po novele bude možno veškerá rozhodnutí ať kladná, tak i záporná doručovat elektronicky

WWW

Portál

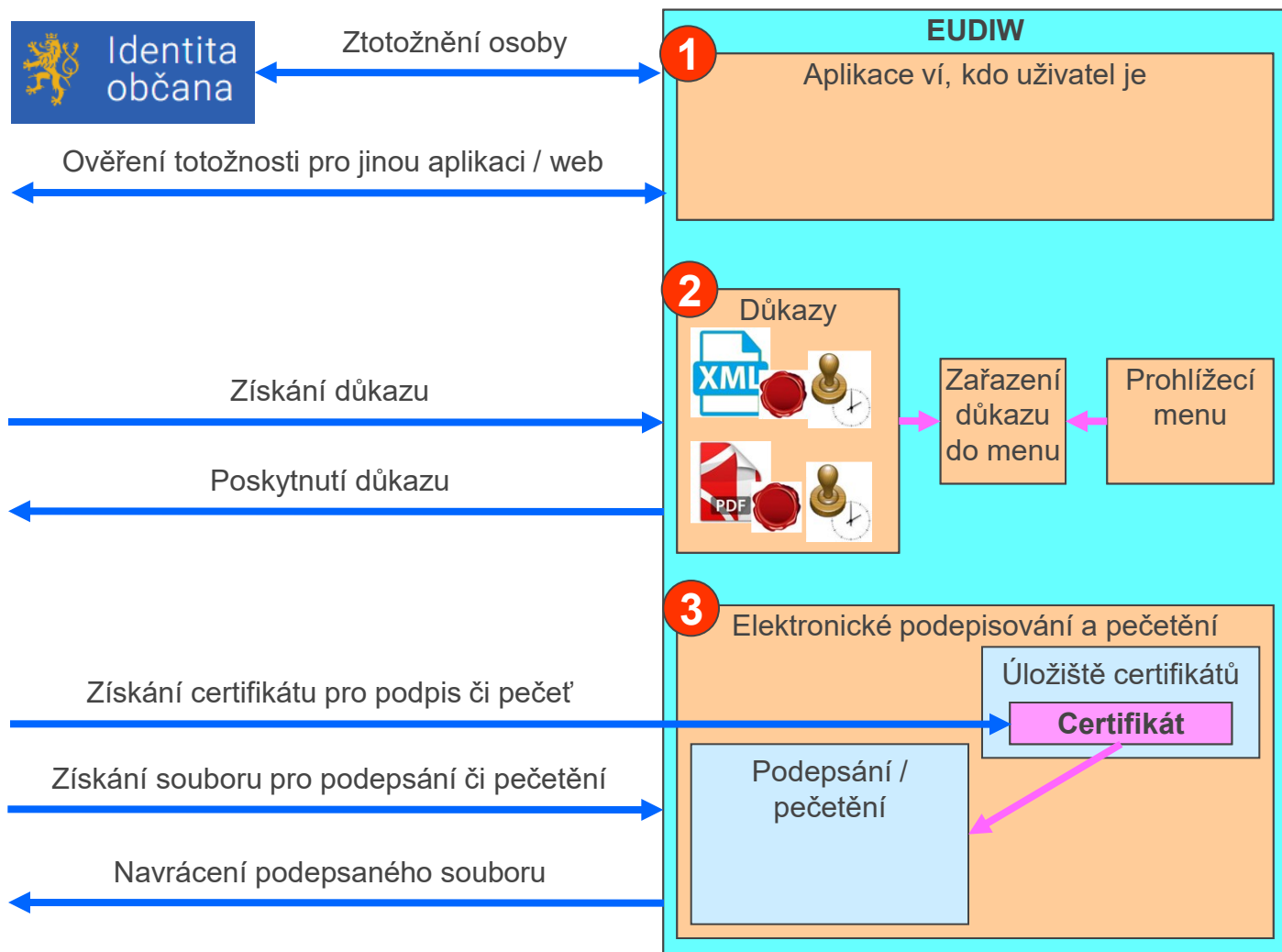
- Pro doručování informačním systémem školy bude důležité mít funkční propojení ISSA a Spisové služby a dostupnost uložených dokumentů studentům.
- Student po přihlášení do ISSA nebude muset soubory el. podepisovat.

Spisové služby (eSSL)

- Vstupuje v platnost nová verze standardu NSESSS.
- Znamená to změnu propojení ISSA a eSSL.
- Znamená to také nutnost atestace spisových služeb.
- Neatestované eSSL nebude možno po 31.12.2026 na VŠ používat.

- Přežije váš systém eSSL?

EUDIW – odhadované schéma

Nás zajímá, zda zde budou také důkazy o absolvovaných či probíhajících studiích.

EUDIW – údaje o studiu

- Údaje o absolvovaných studiích a kurzech EUDIW obsahovat má.
- Nyní jsou EU připravovány prováděcí předpisy, tak uvidíme, jaké druhy důkazů tam budou uvedeny.
- Ukazuje se, že EUDIW bude moci obsahovat nejen schválené druhy důkazů ze strany EU či státu, ale i třeba profesní (zdravotnické, apod.).
- Dohadujeme s DZS, že pokud EU nepřijde s druhy důkazů o probíhajícím studiu a probíhající mobilitě, že bychom to zkusili protlačit přes ESCI napříč Evropou.
- Máme již připraven popis těchto důkazů a čekáme na to, co nyní EU předvede.

Kybernetická bezpečnost

- Kybernetické bezpečnosti je také součástí digitalizace.
- Po NIS 2.0 z EU, i vláda ČR již schválila návrh nového zákona.
- V PS je pod číslem tisku 759 a je možné, že se začne projednávat právě dnes.
- Další nechám na Honzovi Kolouchovi.

9. ZÁŘÍ 2024 | DANIELA

iROZHLAS

DOMOV SVĚT EKONOMIKA SPORT KULTURA VĚDA KOMENTÁŘE ŽIVOTNÍ STYL VOLBY POČASÍ VINOHRADSKÁ 12 INVERZ

Kde se nacházíte: [iROZHLAS.cz](#) / [Zprávy z domova](#) | Související témata: [Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost](#) [univerzita](#) [Česko](#) [počítačová bezpečnost](#) [regulace kyberbezpečnost](#) [kybernetická bezpečnost](#)

Univerzity se nevyhnou větší ochraně ve virtuálním prostoru. Od ledna na ně bude dohlížet kyberúřad

Česko dál posiluje ochranu před zločinci a špiony v kyberprostoru. Změnám se nevyhnou ani české vysoké školy, které budou muset nově spolupracovat s Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB). Počítá s tím nový zákon o kybernetické bezpečnosti, který na podzim zamíří do Sněmovny.

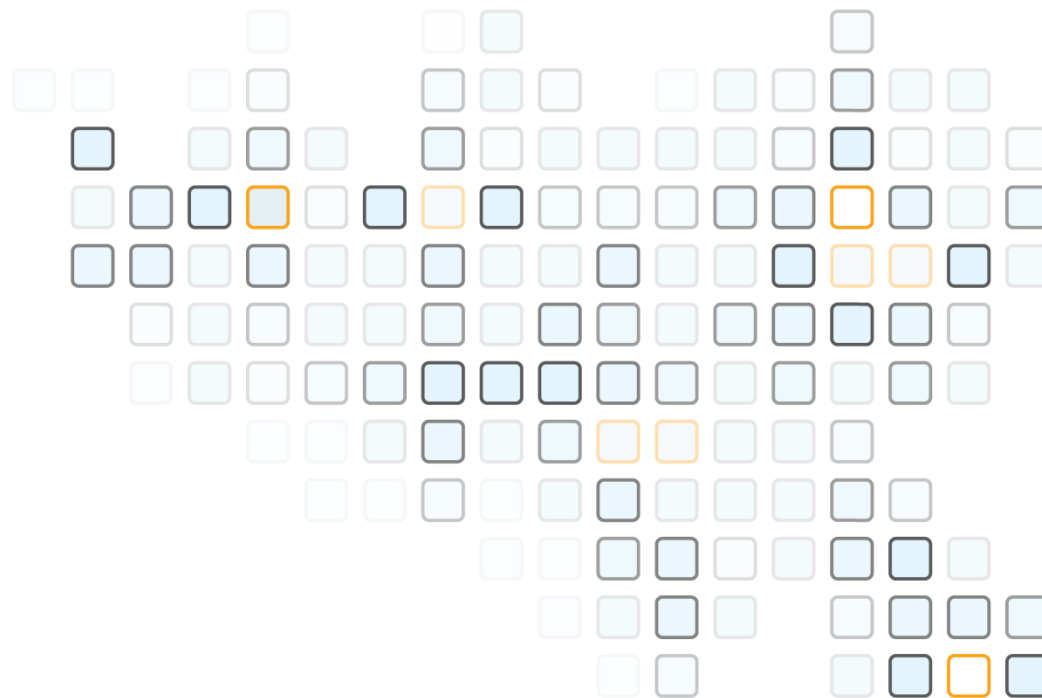

Autorka
Kateřina
Gruntová

Postřehy a problémy

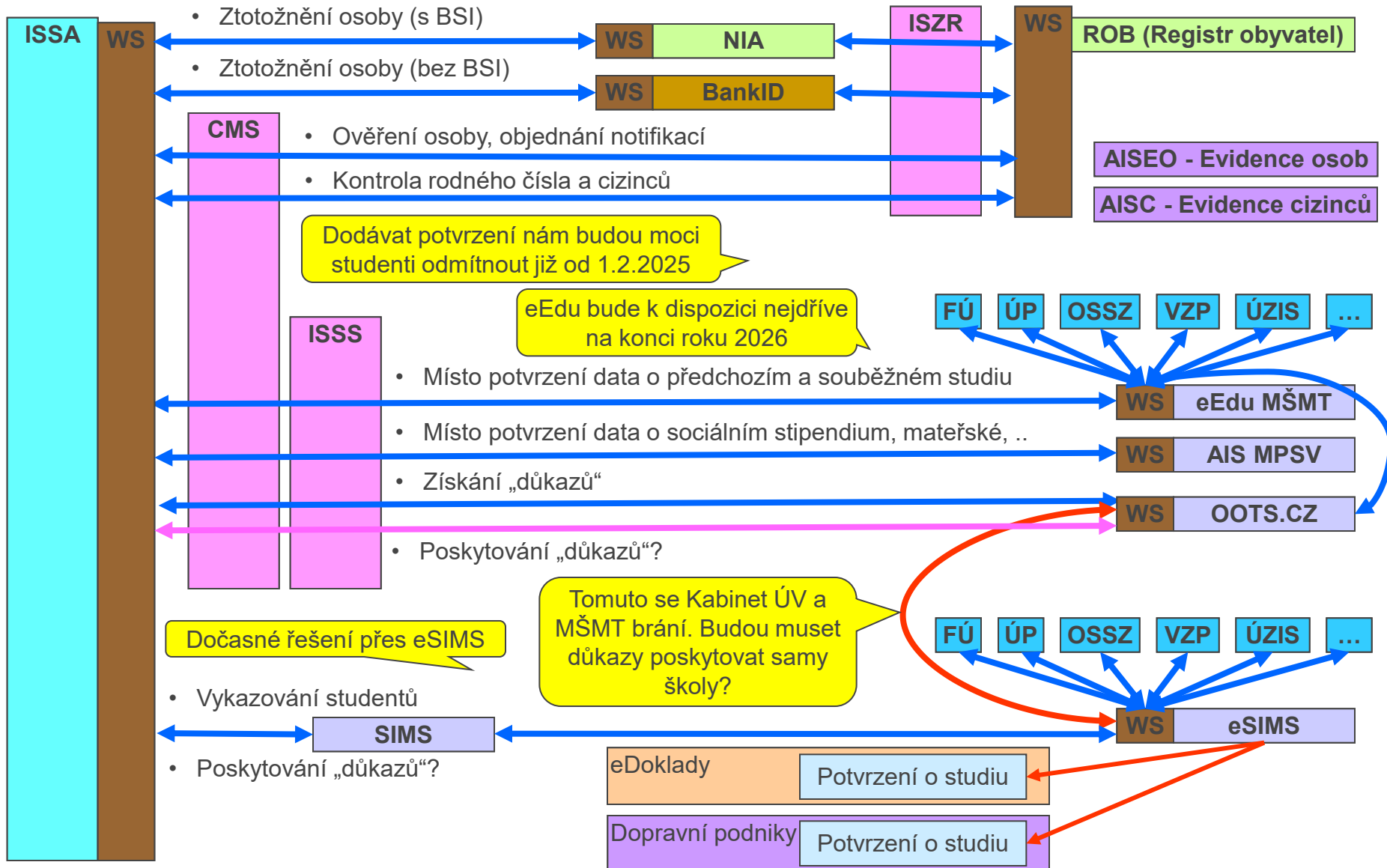
- Víte já se se státní správou ohledně digitalizace potýkám již déle než 3 roky.
- Je to opravdu těžké.
- Kolikrát si říkám, zda si z nás nedělají jen srandu. Přece není možné, aby vše tak dlouho trvalo.
- Na MŠMT odbor vysokých škol, odbor informatik a digitální zmocněnec hrají ping pong, kdy si téměř každý problém přepinkávají jako horký brambor. Sem tam si ho přehodí ještě s Kabinetem Úřadu vlády.
- Na MPSV paní, která má vše zadat do RPP, strávila vymlouváním se, že nemá čas to zadat, již sedmkrát víc času, než kdyby to do RPP zadala.
- EU do všeho vstupuje systémem „hurááá“ (EWP, SDG, OOTS, ..), a potom řeší specifikaci za pochodu.
- S kým se spolupracuje dobře je DIA.
- Prosím, soustředte se na školách na procesy a pomoc (motivaci) uživatelům v rámci digitalizace.
- A hlavně rozhodujte.

Děkuji za pozornost. Připomínky? Náměty?

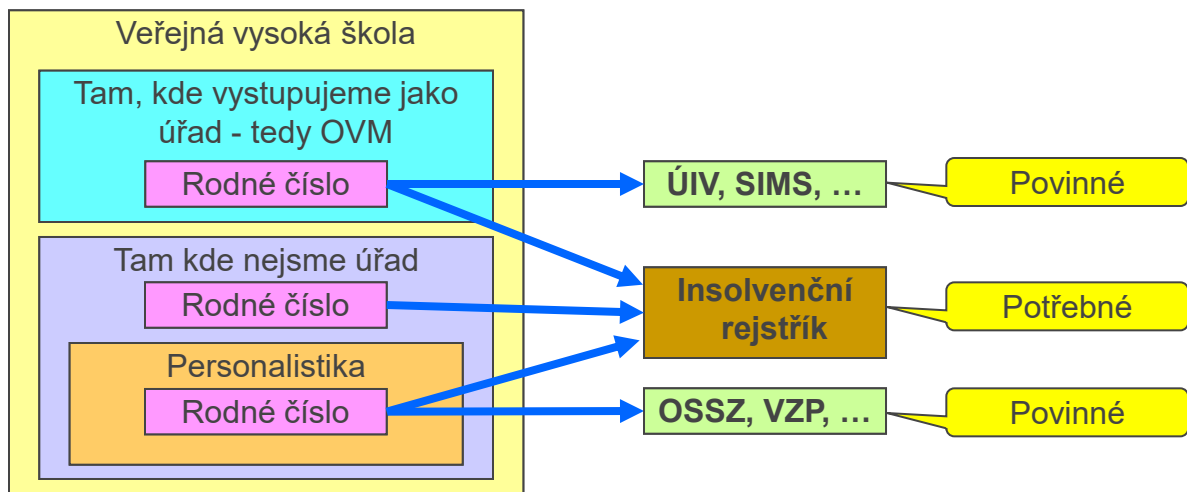
Ing. Tomáš Kotouč, <http://is-stag.zcu.cz>, stag@service.zcu.cz

Napojení ISSA VVŠ na státní systémy

Rodné číslo – odklad jeho rušení

- Říkal jsem vám minule, že stát chce rodné číslo postupně omezit, aby zůstalo jen ve státní matrice. To se nemění. Jen se to oddaluje.
- Rodné číslo zatím zůstává na občanských průkazech a je možné přes něj vyhledávat v Insolvenčním rejstříku.

- Vyhledávání v Insolvenčním rejstříku je důvod, proč můžeme zatím rodné číslo používat i v systémech, kde nejednáme jako úřad.
- Až nebude možné v Insolvenčním rejstříku přes rodné číslo vyhledávat, nebudeme smět rodné číslo v: IDM, knihovně, v menze, na koleji, atd. používat.
- DIA a ÚOOÚ budou na útlum RČ nadále tlačit.